

W I A D O M O S C I W A R S Z A W S K I E

WE SRZODĘ DNIA 12. SIERPNIA ROKU 1767.

Z PORTUGALII.

Z Lizbony d. 24. Czerwca.

Król Jmć z całą Familią Królewską znajduie się teraz w tutejszym stołecznym Mieście. Będzie po jutrze szedł za procesyją zwyczajną na Boże Ciało, na którą uroczystość znaczne czynią przygotowania. Hrabia da Cunha Sekretarz Stanu uprzążzał przez listy cyrkularne wszystkich Ministrów Cudzoziemskich, ażeby nakłonili Komendantów okrętów swego narodu do odpo-

wiadania strzelaniem z okrętów na strzelanie z Zamków tutejszego Miasta. Czynią tu wszystkie potrzebne przygotowania do wyprawy Morskicy, która gdzie będzie obrócona, nie wiemy. Trzy Okręty wojenne z pięcią przeprawnemi należącymi do Towarzystwa Kupieckiego Fernambuckiego są gotowe do żeglugi. Czekaia tylko na wojsko, które przybędzie z Prowincyi Alentejo i Algarbii. Statek jeden wyjechał do Rio Janeiro,

przeprowadzony był od okrętu wojennego. Rozumiemy, iż on zawiezie tam rozporządzenie dotyczące się pomienioney wyprawy.

Z W Ł O C H

Z Rzymu d. 18. Lipca. Ociec S. dnia 16 tego miesiąca zuroczystością i obrządkami zwyczajnymi kanonizował Błogosławionych: Jana Kantego Kapłana Swieckiego, Jozefa Kalafancyusza Fundatora Kleryków regularnych *Scholarum Piarum*, Jozefa Copertino Kapłana z Zakonu S. Franciszka, Hieronyma *Emiliani* Fundatora Kleryków Regularnych *de Somasca*, Serafina *de Monte Granaro* nazwanego *Ascoli* Kapucyńskiego Braciszka, Joannę Franciszkę *Fremiot de Chantal* Fundatorkę Panien Wizytek. Po tych ceremoniach odebrał powinszowanie od Dziekana *Collegii Sacri* imieniem Kardynałów z okoliczności rocznicy koronacyi swoiey, na ostatek deklarował, że święto Panny Maryi z Karmela jest *de precepto*. Ociec S. powziąwszy wiadomość że w różnych Trybunałach Sędziowie małą mają pensyą, raczył łaskawie onę powiększyć. Publikowano tu Edykt zakazujący wszelkich kontraktów na zakupienie zboża przed żniwem.

Z A N G L I I.

Z Londynu d. 18. Lipca.

Hrabia *Temple* i Książę *de Bedford* na żadne proźby niechcieli w nowym Ministerium urzędów przyjąć: z kąd się pokazuje, że Hrabia *de Bute* jeszcze nie przestał rządzić. Tamizę głębią uczynić zamysłają, iuż do zrobienia Tamy dane są projekta, co będzie kosztowało na 300,000 Funtów Szterlingów. Kilka przewoźnych statków stanęło w Gibraltarze, które z Hamburka i Hollandyi wiozą sprzęty wojenne dla Korsykanów. Z Jamajki oznajmują, iż przy Martynice zaśła żwawa potyczka między Angielską Fregatą i okrętem Francuzkim straż brzegów trzymającym. Przyczyną tey nieprzyjaźni jest ta: Angielska Fregata stanęła przed wyspą na kotwicach. Francuzki zatym Komendant posyła dowiadując się, którego narodu był Okręt? Anglicy tego posłańca zatrzymali u siebie przez całą noc aż nazajutrz rano go odprawili; Francuzki zatym okręt zbliżył się i dał ognia podobnym sposobem go przywitano, z tym skutkiem, że Francuzi utraciwszy maszt, i kilku ludzi ledwie się umknęli do Portu. Amerykań-

skie Osady do tych czas wzbra-
niają się uznać z wierzchność
Parlamentu nad sobą. Zadney
ustawy przyjąć nie chcą, tylko
tym obiecując się być podległe-
mi, które na swoich zjazdach
uchwalą. Z Korsyki mamy wia-
domość, że General Paoli zaka-
zał przedawać zboże woysku
Francuzkiemu, na którego miej-
sce według zaszczytnej ugody mię-
dzy Hiszpanią, Francją i Genuą
Hiszpani przyjdą. Slabość zdro-
wia Hrabi de Chatham jest na prze-
szkodzie, że nowe Ministerium
nie jest jeszcze ułożone. Król
Jmć przywołał do tutejszego
MiaSta różne osoby, które przed-
tym pierwsze w Ministerium
mieli urzędy, między innymi się
liczą: Xiążę de Newcastle, Mar-
grabia de Rockingham, Hrabia de
Temple, i Pan Bowdleswell. Lord
Clive przywiózł w podarunku
dla Króla Jmci szpadę pięknie
dyamentami sadzoną, i przy tym
wielki dyament, którego Kupcy
nasi oszacować nie umieją: Dla
Królowy zaś sznurek pereł i
znaczną liczbę kamieni drogich
wschodnich: co wszystko przy-
szła Nabob Bengalski. Korona
od Towarzystwa Kupieckiego
Indyjskiego Jemu posłana ko-
sztowała 14,000 Funtów Szter-

lingów, za które wzajemne po-
darunki odebrane wynoszą na
75,000 Funtów Szterlingów.

Z Londynu d. 20. Lipca.

Na miejsce Generała Conway,
który Sekretarstwo spraw pułno-
cnych złożył, będzie mianowa-
ny Hrabia de Rochford Posel nasz
w Paryżu, do którego temi dnia-
mi wysłano kuryera. Dnia 14
listy odebrane z Lizbony przy-
szeszają z tą wiadomością Pana Lit-
leton w charakterze Posła do
Dworu tutejszego. Już mu
są oddane Instrukcyje. Kupcy
Holendersey osiadli w O-Porte
otrzymali nie które przywileje
pomyślane dla swego handlu, któ-
rych do tych czas nie mieli. Wiel-
korządca Martyniki publicznie
ogłosił, że po 15 dnia Czerwca
Anglicy nie będą do pomienione-
go Wyspu przypuszczeni.

Z N I E M I E C

Z Lipska d. 30. Lipca. Odbie-
ramy wiadomość ze Włoch, że
Edward Montagu Syn Lady Mon-
tagu a Brat Hrabiny de Bute po-
wrócił tam temi czasami z Arabii,
gdzie przez kilka się lat bawił.
Nosi jeszcze suknie Arabskie i
brody nie ogolił, żyje przytym
zwyczajem wschodniego owego
kraju. Spodziewamy się wiele
wiadomości odebrać o Arabach

od tego Pana. Z Londynu donoszą, że Lord Clive dnia 14 tego miesiąca stanął w *Portsmouth* na okręcie *Britania*. Xiążę Württemberski wyjeżdżał okazale do *Stuttgart*, gdzie był od wszystkich z radością przyjęty. Wyjeżdżając z *Wenecyi* bogato uwarował czterech Szlachty od Regencyi tamieczney sobie przydanych. Pod czas bytności Jego wspomnianym Mieście uważane było pytanie, jeśli on ma oddać wizytę Doży, czy pierwszy Dożonemu. Nic jednak z tego nie nastąpiło. Dnia 27 Czerwca nowy Doża w *Genui* uroczyście był koronowany, sławią go najbardziej z miłośniernych uczynków ku ubogim, Szpitalom i Zakonnikom.

Z Lipska d. 1. Sierpnia.

Podróż Hrabi *de Lippe-Buckeburg* z niektórymi Officyerami przedsięwzięta do *Portugallii*, gdzie nowych dziesięć Regimentów wojska zaciągają podaje Politykom różne myśli, chociaż wszędzie pokody panuje. Jedni nie chcą wierzyć, aby *Luzytania* zamysłała co przeciw *Anglii*, gdy negocyacye handlowe między obiema Dworami skutku wziąć nie mogą, a *Anglia* przymuszoną być zdaie się do użycia

surowszych brzołków. *Portugalscy* Kupcy razem z *Europą* myślą, że handel powinien być dla nich wolny i że nikt nie może przepisywać im granic przedaży i kupna. Tym czasem Pismo drukowane w *Londynie* rozrzucone jest w *Lizbonie* i pokazuje postanowienie terazniejszego Dworu *Lizbońskiego* i postępkę opisuje Hrabi *d' Oeyras*. *General Conway* Sekretarstwo Stanu złożył dobrowolnie, trzyma na prozbę Królewską ten urząd, aż drugi będzie na Jego miejsce mianowany. W *Londynie* wiele Domów rozrzucono dla rozszerzenia ulic, i wiele innych ozdób przedsięwzięto.

Z *Wiednia* d. 1. Sierpnia.

We *Szrodę* przeszła Xiążę *de St. Elisabeth* Posel *Wielki* *Neapolitański* u tutejszego Dworu sprawił okazały koncert muzyczny z rozkazu Dworu swego z okoliczności požadanego przywrócenia zdrowia *Cesarzowy* *Jeymci* *Królowy*. Wszyscy *Cudzoziemscy* *Ministrowie* i *Urzednicy* *Cesarscy* znajdowali się na tej uroczystości. *Xiężna* *Saska* *Cieszyńska* *Arcy-Xiężna* *Krysfyna* wyjechała z *Mężem* swoim z *Hetzendorf* do *Schlosuoff* wczora po południu.

Num: 64.

S U P L E M E N T

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

WE SRZODĘ DNIA 12. SIERPNIĄ ROKU 1767.

Z Łowicza d. 10. Sierpnia. Złożony na dzień 27 elapsi przez Jmci X. Biskupa Przemyckiego Podkauclerzego Koronnego iako pierwszego Exekutora, i Protektora Testamentu ś.p. Xiążęcia Jmci Prymasa pogrzeb, przy wielkim, tak Duchownych, iako i Świeckich zieżdzie, przez trzy dni trwając, z wszelką uroczystością, przy licznych Ofiarach Bożkich za Duszę Jego, w Kollegiacie tuteyszey był odprawiony. Dnia pierwszego, Jmć X. Biskup Kujawski, drugiego zaś, Jmć X. Biskup Płocki, a trzeciego, Xiążę Jmć Biskup Warmiński, Mszą S. żałobną śpiewali, a po każdej Mszy Kondukt, przez pięciu Jchmców XX. Biskupów był czyniony. Wigilie przez Duchowieństwo Świeckie, i Zakony codziennie od ranney pory, do samey Mszy wielkicy bywały śpiewane, a Jchmć XX. Missyonarze Warszawscy mieysce Muzyki, *Cantu Gregoriano*, z pobudzaniem, słuchających do wspólnego Duszy ratunku, pod czas każdej Mszy Wielkicy, zastępowali. Tegoż pierwszego dnia, po Mszy Wielkicy Jmć X. Biskup Kijowski miał pogrzebowe Kazanie; a zaś po Kondukcie, Jmć P. Mszczęński Woiewoda Jnowrocławki, od J. K. Mei P. N. M; Jmć P. Lipski Kasztelan Łęczycki, od Senatu, Jmć P. Rogaliński Starosta Nakielski, od Rycerstwa; a Jmć X. Morawski Archidyakon Gnieźnieński, od Duchowieństwa, w wybornych Mowach, oświadczyli nad stratą tak wielkiego w Kościele Bożym, i Ojczyźnie Męża, sprawiedliwy żal, szacunek niegdys Osoby wdzięczność

dla niey, i pożegnanie, Jmieniem zaś Prześwietney Familii Xiążęcia Jmci Zmarłego, uczynione Onymże były przez Jmci P. Zbiewskiego Kasztelana Kaliskiego jako Marszałka Łaskowego, należyte dzięki; a po nich Jmć P. Felix Walezyusz Łubieński Wnuk Nieboszczyka mową pięknie ułożoną do litości nad sieroctwem Jego wzbudziącą, i nad lata rozum mówiącego pokazującą, zapraszał na Chleb żałobny wszystkim Gości, z których iedni w Zamku, drudzy w Seminarium, inni po Klasztorach byli czestowani. Na końcu Aktu tego Jmć X. Kaczewski, Kanonik, i Kaznodzieia Ordynaryiny Kollegiaty tuteyszey, Mowę swoją, którą miał przy depozycyi Ciała; Jmci X. Młodziejowskiemu, Biskupowi Przemyśkiemu, Podkanclerzemu Koronnemu dedykowaną przy komplementach do Niego, i dziękowaniu *Nomine* Kollegiaty swojej za uczyniony Jey honor tak wspaniałym pogrzebem, obecnym Jmćm, rozdawał.

Z WARSZAWY DNIA 12. SIERPNIA.

J. K. Mć P. N. M. mając wzgląd na zasługi Jmci P. Szydłowskiego Chorążego Zakroczymskiego Podkomorzego swojego Nadwornego Królewskiego *post facta* Jmci P. Suchodolskiego wakującą Kasztellanią Słońką łaskawie raczył mu konferować, na którą w przeszłą Niedzielę przed J. K. Mćm ten to Jmć P. Kasztelan Słoński zwykłą Senatorką wykonał przyśięgę, po którym J. K. Mć Chorągwo Zakroczymskie raczył oddać Jmci P. Kickiemu Podczaszemu teyże Ziemi Generalowi Adjutantowi swojemu Kommissarzowi Woyskowemu, Podstolstwo Jmci P. Radzieckiemu Cześnikowi teyże Ziemi Podkomorzemu swojemu Nadwornemu, Cześnikostwo Zakroczymskie Jmci P. Szydłowskiemu Woyskiemu Przasnykiemu, Woystwo Przasnykie Jmci P. Łysakowskiemu.

Xiążę Jmć Biskup Krakowski stanawszy tu w przeszłym tygodniu, miał honor wraz z przytomnymi tu Bracią swemi Jmćm Woiewodą Łęczyckim i Kasztelanem Warszawskim dnia dziewiątego Miesiąca terazniejszego powitać J. K. Mć na Pokoich Zamkowych, gdzie tegoż samego dnia świeżo przybyli tu

Jchmć: Małachowski Referendarz Koronny, Xiążę' Labomirski w Woysku Rossyjskim General Lieutenant i inni, nazajutrz zaś Jmć P. Mostowski Woiewoda Mazowiecki podobnym także powitania Nayiaśnieyszego Pana są zaszczytzeni honorem.

Akt Konfederacyi Ziemi Warszawskiej w przeszłym tygodniu za zięchaniem się Ziemiaków do Grodu tuteyszego jest podany. Marzałkiem teyże Konfederacyi jest Jmć Pan Teodor Szydłowski, Chorąży, oraz Sędzia Grodzki Warszawski, który w Sobotę przeszłą publiczną przed Xiążęciem Jmcią Marzałkiem Radziwiłłem w obecności Jchmćdów Officyalistów Konfederacyinych, i wielu Arbitrów wypełnił przysięgę.

Jmć X. Biskup Przemycki Podkanclerzy Koronny przed zeszlą Niedzielą z Łowicza powrócił tu, z kąd Jchmć: Chodkiewicz Starosta Zmudzki, i Xiążę Sułkowski Pisarz W. K. w tych dniach oddalili się do własności swoich.

Do przytomnego tu Państwa przybył dnia zaonedayszego Jmć P. Antoni Potocki Starosta Błoński, któremu J. K. Mć P. N. M. po dobrowolnym ustąpieniu przez Jmci P. Eustachiego Potockiego Generała Artyleryi W. X. Litewskiego Starostwa Lwowskiego, też Starostwo Lwowskie Łaskawie konferować raczył.

Od stojącego w Prusiech Regimentu Jmci P. Generała Goltza nadeszło tu sto sześćdziesiąt Ludzi, którzy zaciągają codziennie na wartę do Pałacu Xiążęcia Jmci Marzałka Generalney Konfederacyi Koronney.

Jchmć PP. Kawalerowie biorący polor *in Collegio Nobilium* pod dozorem XX. Jezuitów Prowincyi Mazowieckiey publiczny różnych dni dali dowód rocznego swego postępku w naukach. I. Z Historji Rzymskiej. II. Z Architektury Żołnierskiej mającey za cel bronienie fortec. III. Z Artylleryi, do których dwóch experymentów ściągające się rysowane figury mieli honor prezentować Królowi Jmci P. N. M. który one łaskawym oświadczeniem za miłą sobie przyjął offiarę. IV. Z Geografii polityczney. V. Z Geografii naturalney. VI. Z Pra-

wa natury. VII. Z początków języka Francuzkiego. VIII. Z początków języka Łacińskiego i tłumaczenia Autorów dawnych. Po ostatnim publicznym doświadczeniu dnia onegdajszego mianym ciż Kawalerowie, którzy pilności i postępku swego największe dowody dali, nadgrode w wyborych Księgach Łacińskich, Francuzkich, Polskich, Atlasach Geograficznych &c. publicznie odebrali. *Imiona tych Ichmeidów będą w Addytamencie do Gazet Sobotnich.*

Wyszedt z Drukarni tuteyszey Tom drugi Listów różnych z Azji, Afryki i Ameryki niegdyś od Missionarzów Societatis JESU, w rozmaitych językach pisanych, teraz dla pragnących wiedzieć o pomnożeniu Wiary naszey wtamtých Kraiach, iako też i Obyczajów owych Narodów po Polsku przełożonych.

Podaje się do wiadomości, iż Jmć P. Kazimierz Przyszychocki Obywatel Województwa Brzeskiego Litewskiego, teraz mający lat circiter trzydzieści, przed lat dwanaście, poicshawszy od swoich, w Myśli tentowania szczęścia, Bratu swemu i Siostrze zamężney Rodzonym, w dziedziczny substancyi równie do tego trzech rodzeństwa należący, siedzącym, żadney o sobie nie daie wiadomości, dla czego prosi toż Rodzeństwo iżeliby kto tego Jmci P. Kazimierza Przyszychockiego znał, albo wiedział gdzie się znajduje, żyje, lub umarł, aby dał wie dzieć na pisawszy na Poczcie Brzeską Litewską, do Jmci P. Jozefa Bystrego Łowczego Nadwornego Litewskiego.

Znajduie się na Lesznie za Palacem Jmci Pana Kanclerza Koronnego, u Jeymć Pani Pułkownikowey Tesli Kareta na cztery osoby, czerwoną tryppą wybita; pakowna, mocna, wygodna, i na urząd do odprawienia naydalszych drog sporządzona, a to za cenę barzo pomierną Czerwonych złotych 56.

Jutro i poiutrze Aukcyja na rzeczy w przeszłym Tygodniu zaczęta ieszcze kontynuować się będzie.